

Motion

1975/76: 684

av herr Ångström och fru Fränkel

om vidgad rätt för handikappad till statsbidrag vid inköp av bil

Det allmänna färdväsendet är på de flesta håll så konstruerat att det är svårt eller omöjligt för den handikappade att färdas ensam. På lång sikt måste hela färdväsendet utformas så, att det kan betjäna även handikappade. Det är därför tillfredsställande att HAKO-utredningen, som tillsattes efter påstötningar från bl. a. folkpartihåll, under den gångna hösten avlämnat sitt betänkande Handikappanpassad kollektivtrafik.

De alternativ som nu erbjuds den handikappade som vill arbeta, besöka släktingar och vänner, gå på föreningsmöten osv. är den kommunala färdtjänsten eller den egna bilen. Båda dessa alternativ är dock kringgärdade av snäva restriktioner. Dessa drabbar i särskilt hög grad hemarbetande handikappade.

Det statliga stödet till handikappbilar har utgått sedan 1948 och utvecklats från att gälla ett begränsat belopp såsom invaliditetsförebyggande åtgärd genom pensionsstyrelsen till ett instrument i arbetsmarknadspolitiken. Bidraget till bilar höjdes kraftigt i början av 1960-talet i syfte att ge full kostnadstäckning i de fall den handikappade själv bedöms icke ha egna medel att tillskjuta. Staten övertog i princip hela kostnadstäckningen för en bil motsvarande priset på den mest förekommande svenska standardbilen.

Högsta utgående bidrag har emellertid inte alls följt prisutvecklingen på bilområdet och är nu nere på en nivå där kompletteringsbidrag måste komma från andra instanser. Det bör därvid påpekas att det numera inte är möjligt för den yrkesverksamma gruppen att erhålla bidrag från fonder samt att kommun och landsting endast undantagsvis bidrar till bilanskaffning. Detta försvårar starkt handläggningen av dessa frågor med de negativa konsekvenser detta får för rehabiliteringsarbetet.

Det högsta beloppet vid bidrag genom arbetsmarknadsstyrelsen föreslås i budgetpropositionen höjt till 20 000 kr. Priserna på bilar har emellertid under de senaste åren ökat kraftigt. Bilbidraget bör täcka ett inköp av ny bil av lägsta godtagbara standard.

På grundval av arbetsmarknadsutredningens förslag infördes 1965 inkomstgränser för bidragen. Därvid uttalades att inkomst- och förmögenhetsprövningen bör ske efter generösa regler. Denna rekommendation har emellertid inte följts. Sålunda föreslås i budgetpropositionen att bidraget skall börja avtrappas vid 23 000 kr. i årsinkomst och upphöra helt när den överstiger 39 000 kr.

Detta måste ses mot den allmänna kostnadsstegringen och penningvärdefallet. Inkomstgränsen för bortfall av bidragen måste därför höjas vä-

sentligt. Den övre inkomstgränsen bör höjas till 50 000 kr. och den lägre inkomstgränsen i paritet med detta.

Vi finner det icke skäligen att man till inkomsten lägger handikappersättningen, vilket nu sker på grundval av gällande anvisningar. Handikappersättningen skall täcka löpande merkostnader och servicebehov och inte investeringar. Den nuvarande ordningen medför att många mister bilbidrag trots att de inte har en reell inkomst på 39 000 kr. Handikappersättningen har ju beräknats för och används till andra utgifter.

Handikapputredningen föreslog att rätten till stöd vid inköp av bil för handikappade bör utvidgas. Även den som saknar förvärvsarbete utanför hemmet har berättigade önskemål att kunna förflytta sig utanför bostaden. Vi anser att bilen bör jämställas med andra handikapphjälpmedel och att bidrag skall utgå oavsett sysselsättning och inkomst. Som en konsekvens av detta bör alla bestämmelser om återkrav av bidraget till bil slopas.

Vidare anser vi att man försöksvis bör pröva idén om leasing av bilar i kommunal regi, varvid den handikappade/brukaren enbart skulle ha att svara för bensin- och oljekostnader.

Med hänvisning till det anförda hemställs¹

att riksdagen

1. hos regeringen anhåller om förslag till höjning av statsbidraget till bil så att full kostnadstäckning uppkommer,
2. hos regeringen anhåller om förslag till ändrade inkomstprövningsregler för statsbidraget till inköp av bil för handikappade så att
 - a. den övre inkomstgränsen höjs till 50 000 kr. och den lägre i paritet med detta,
 - b. vid beräkningen av bruttoinkomsten handikappersättningen icke medräknas som inkomst,
3. hos regeringen begär förslag till slopande av bestämmelserna om återkrav av bidrag till bil.

Stockholm den 21 januari 1976

RUNE ÅNGSTRÖM (fp)

INGEGÄRD FRÆNKEL (fp)

¹(Se även motion 1975/76:685)